

RANTASALMEN KUNTA**Tekninen ja ympäristölautakunta****PÄÄTÖS****Annettu julkipanon jälkeen****27.6.2025**

ASIA: 1) Maa-aineslain (555/1981) tarkoittama lupa maa-ainesten ottamistoiminnalle

2) Ympäristönsuojelulain (527/2014) tarkoittama ympäristölupa kiviaineksen louhinta- ja murskaustoiminnalle

3) Hakemus toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta.

VIREILLETULO: 5.5.2025

HAKIJA: Tornator Oyj (0162807–8)

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE:

Toiminta on lupavelvollinen maa-aineslain 4 §:n ja ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin ja lain liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7 c ja e perusteella.

TOIMIVALTAINEN LUPAVIRANOMAINEN:

Maa-aineslain 4 a § ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

Ympäristönsuojelulain 34 §:n ja maa-aineslain 7 §:n sekä ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 2 §:n 6 b) –kohdan perusteella hakemus on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa käsiteltävä lupa-asia.

KIINTEISTÖ: Rantala 681–430–2–33 osoitteessa Hukkiontie 386
N 6874340, E 549910 (ETRS-TM35FIN)

LAITOS JA SEN TOIMINTA:

Tornator Oyj (0162807–8) hakee maa-aineslain (555/1981) mukaista maa-ainesten ottamislupaa ja ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaista ympäristölupaa kalliokiviaineksen louhintaan sekä louheen ja soran murskaamiseen omistamalleen kiinteistölle Rantala 681–430–2–33 osoitteessa Hukkiontie 386. Lupaa haetaan myös toiminnan

aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta. Kyseessä on uusi maa-ainesalue, jolla ei ole aiemmin ollut ottamistoimintaa.

Suunnitelma-alue sijaitsee noin 20 km Rantasalmen taajamasta lounaaseen. Alueen kokonaispinta-ala on 5,1 ha ja varsinaisen ottamisalueen pinta-ala 3,3 ha. Alueelta on tarkoitus ottaa maa- ja kiviaineksia yhteensä 60 000 m³ ktr hakijan metsätilojen metsätieverkoston rakentamiseen, korjaukseen ja kunnossapitoon. Kalliokiviaineksen osuus on noin 30 % kokonaismäärästä. Lupaa haetaan 10 vuoden ajalle vuosittaisen laskennallisen ottomäärän ollessa 6 000 m³ ktr (noin 13 000 tonnia). Maksimi vuosittainen ottomäärä on 15 000 m³ ktr (40 000 tn). Ottomäärä vaihtelee käyttötarpeen ja markkinatilanteen mukaan, joinakin vuosina ottamistoimintaa ei ole lainkaan ja alue toimii ainoastaan varastointialueena.

Ottamisalueelle ei ole merkintöjä Etelä-Savon maakuntakaavojen yhdistelmäkartalla. Alueen läheisyydessä sijaitseva Rantasalmen kunnan Sisäjärvialueen rantaosayleiskaavan alue ei ulotu suunnitelma-alueelle. Ottamisaluetta ympäröivä maasto on laajasti talousmetsää. Alueen lounaispuolella, noin 200 metrin etäisyydellä, sijaitsee turvetuotantoalue. Lähimmän asuinkiinteistön pihapiiri sijaitsee noin 650 metrin etäisyydellä suunnitelma-alueen reunasta mitattuna. Suunnitelma-alueen raja-
rajaus ulottuu pohjoisreunastaan 10 m etäisyydelle naapurikiinteistön rajasta.

Alue ei sijoitu arvokkaalle harju- tai kallioalueelle eikä alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ole tiedossa olevia muinaismuistoja, muinaishautoja tai merkittäviä sotahistoriallisia kohteita. Alueella ei arvioida olevan erityisiä maisema-arvoja. Ottamisalue ei tule erottumaan merkittävästi paikallis- tai kaukomaisemassa, koska ottamisalueen korkein kohta on ympäröivää maastoa vain noin 6 m korkeammalla.

Toiminta ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle. Lähin pohjavesialue, Kaukalovuori (1-lk), sijaitsee noin 250 m etäisyydellä. Suunnitelma-alueen rajauksen sisäpuolella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole tiedossa olevia lähteitä tai talousvesikaivoja. Suunnitelma-alueen rajauksen sisäpuolella ei ole myöskään luonnontilaisia virtavesi- ja pintavesikohteita kuten järviä, puroja tai lampia. Lähin vesistö on Kirjastenlampi noin 550 m etäisyydellä.

Alueen välittömässä läheisyydessä ei ole luonnonsuojelualueita. Lähin Natura-alue, Vuotsinsuo, sijoittuu noin 9 km päähän. Lähin muu luonnonsuojelualue, Pohjois-Mäkiähon luonnonsuojelualue, on noin 2,5 km etäisyydellä. Hakemuksen mukaisella alueella ei ole havaittu eikä ole tiedossa olevia erityisiä luontoarvoja, metsälain 10 §:n mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristökohteita eikä suojeltavia eläin- tai kasvilajeja.

Lähin erityisen tärkeä elinympäristö on suoelinympäristö noin 650 m etäisyydellä.

Suunnitelma-alueen maanpinnan korkeus vaihtelee +106,6...114,7 mpy. Alueen luoteisreunaan on asennettu pohjavesiputki, josta on tehty 29.9.2024 pohjavedenpinnan korkeushavainto +104,42 mpy (N2000). Koekuoppien kaivamisen yhteydessä havaittiin pohjavedenpinnan korkeus +105,2 m. Eteläpuolella sijaitsevan ojitetun suon pinnankorkeus on +105,9 m. Näiden havaintojen perusteella ottamisalueen pohjaveden ylimmäksi korkeudeksi arvioidaan taso +105,5 m. Alimmaksi ottamistasoksi esitetään +106,5 m (N2000), jolloin suojakerrokseksi pohjaveteen jää yksi (1) metri. Mikäli myöhemmin havaitaan, että pohjavesipinnan taso poikkeaa arvioidusta, ottamista ei uloteta yhtä (1) metriä lähemmäksi pohjavesipinnan tasoa. Pohjavesipinnan korkeuden varmistamiseksi suunnitelma-alueelle on syytä asentaa tarvittaessa uusia pohjavesiputkia toiminnan edetessä.

Pohjaveden virtaussuunta on ottamisalueelta kaakkoon ja luoteeseen sekä etelä- ja pohjoispuolella sijaitsevia ojitettuja soita kohti. Alueen läheisyydessä ei arvioida olevan sellaisia luontotyyppejä, jotka ovat riippuvaisia suunnitelma-alueelle muodostuvan pohjaveden laadusta. Ottamisalueen alin ottamistaso on korkeammalla kuin lähialueen pintavesimuodostumat (Kirjastenlampi +92,9 ja Kankaistenlampi +92,3) sekä alueen reunan tuntumassa olevat suot (+105,9, +105,7 ja +104,9).

Ottamisalue merkitään maastoon ja alueelle mitataan tarpeellinen määrä korkeusmerkkejä luvan myöntämisen jälkeen. Louhittujen jyrkänteiden yläreunaan kasataan pintamaasta korkea ja jyrkkä seinämäinen valli sekä lippusiima, mikä estää ulkopuolisten tahattoman joutumisen alueelle. Lisäksi alueen ympärille asetetaan työmaa-alueesta varoittavia kylttejä.

Ottamistoimintaa toteutetaan vaiheittain. Ensimmäisessä vaiheessa hyödynnetään alueen hiekka- ja soravarat, jotka jalostetaan murskaamalla ja seulomalla eri lajikkeiksi. Toisessa vaiheessa louhitaan ja murskataan alueen kalliokiviaines. Alueelle ei rakenneta tai tuoda pysyvästi rakennuksia tai laitteita, vaan tarvittava kalusto tuodaan alueelle toiminnan ajaksi. Mahdolliset sosiaalilitat, henkilökunnan paikoitusalue ja jätehuoltotoiminnat sijoitetaan tukitoimintojen alueelle. Alueella voidaan majoittua silloin kun alueella on murskaustoimintaa. Alueella voi olla murskaustoiminnan aikana tiiviillä pohjalla varustettu aggregaatti, joka tuottaa sähköä mm. taukotuvalle (sähkön kulutus 0,002 GWh/a).

Kiviaineksen murskaaminen toteutetaan siirrettävällä 2- tai 3-vaiheisella nykyaikaisella murskausasemalla, joka tuodaan alueelle vain murskausjakson ajaksi. Murskauslaitos on joko polttomoottorikäyttöinen tai sähkökäyttöinen, jolloin sähkö tuotetaan aggregaatilla. Murskausasema sijoitetaan murskattavaksi tarkoitetun kohteen

läheisyyteen, alueen pohjatasolle, ottorintauksen juurelle ja varastointikasojen keskelle. Murskausta voidaan tehdä vuoden minä kuukautena tahansa 1–2 yhtämittaisen jakson aikana yhteensä 2–8 viikkoa vuodessa. Jokaisen murskausjakson aloittamisesta tehdään ilmoitus kunnan viranomaiselle. Murskauslaitos tuottaa kalliomursketta vuorokaudessa 1500–3000 tonnia, riippuen tuotettavasta lajikkeesta. Lajikkeiden jalostamiseksi käytetään polttomoottorikäyttöisiä seuloja. Valmiit tuotteet varastoidaan 5–10 metriä korkeisiin kasoihin murskaamon lähistölle vähentämään melun ja pölyn leviämistä. Murskelajikkeiden varastointiaika on 1–3 vuotta.

Kallion louhintaa (poraus, räjäytys ja rikotus) tehdään noin 1–3 viikon ajan vuodessa ja louhintatyöt suoritetaan yhden yhtämittaisen jakson aikana, jolloin tuotetaan 1–2 vuoden kiviainestarve. On vuosia, jolloin louhintaa ei suoriteta lainkaan tai joinakin vuosina louhintatöitä tehdään kahdesti. Louhinta on suunniteltu tehtäväksi tasaisesti tasolla +106,5...+107 lännestä itään päin. Louhintakorkeus on 3–8 m ja se toteutetaan lähes pystysuorana seinämän leikkauksena 7:1. Ennen louhintaa alue merkitään maastoon varoituskyltein, lippusiimoin tai aidalla. Kallion poraus suoritetaan hydraulisella, tela-alustaisella poravaunulla, jonka tarvitsema energia tuotetaan dieselmoottorilla. Porauskalustona pyritään käyttämään nykyaikaisia laitteita, joissa on pölynkeräys.

Räjähdysaineet tuodaan alueelle kulloinkin tarvittava määrä, noin 0,5...1 kg/m³ ktr irrotettavaa kalliota kohti. Räjähdysaineet käytetään välittömästi eikä niitä varastoida alueella. Louhintajakson aikana suoritetaan 1–6 räjäytystä ja kunkin räjäytyskerran räjäytyksen kesto on noin 1–2 sekuntia. Panostus- ja räjäytystyö tehdään hyväksytyin, asianomaisen pätevyyskirjan saaneen henkilön toimesta. Louhinnan jälkeen tehdään tarvittaessa ylisuurien lohokareiden rikotusta murskaamista varten. Rikotus tapahtuu kaivinkoneeseen tai esimurskaimeen liitetyllä iskuvasaralla tai vastaavalla kalustolla.

Räjäytys- ja louhintatöissä noudatetaan lainsäädäntöä, ohjeita ja työturvallisuusmääräyksiä. Louhintatyöstä laaditaan aina räjäytys- ja turvallisuussuunnitelma, lisäksi räjäytyskentistä tehdään erikseen räjäytyssuunnitelma. Alueelle johtavat tiet suljetaan ja alueesta varoitetaan kyltein sekä esteiden avulla, jolloin ulkopuolisten tahaton joutuminen alueelle estyy.

Alueella toimivien koneiden ja laitteiden käyttämän kevyen polttoöljyn keskimääräinen kulutus on 10,9 tn/vuosi ja maksimissaan 28,8 tn/vuosi. Koneissa tarvittavat öljyt ja voiteluaineet (enimmillään 100 kg) varastoidaan omissa astioissaan murskauslaitoksen mukana kulkevassa huoltokontissa tai vastaavassa tiivispohjaisessa tilassa tukitoimintojen alueella siten, että päästöjä maaperään ei tapahdu. Alueella ei varastoida

poltto- ja voiteluaineita pidempiaikaisesti, vain silloin kun alueella on ottamis-, louhinta- tai murskaustoimintaa. Polttoainesäiliön/-säiliöiden yhteistilavuus on korkeintaan 8 m³. Polttoainesäiliöt ovat maanpäällisiä, IBC – hyväksytyjä, asianmukaisesti tarkistettuja, lukittavissa olevia kaksoisvaippasäiliöitä, joissa on laponesto ja ylitäytönestin. Polttoainesäiliö pidetään lukittuna työskentelyajan ulkopuolella. Murskausjakson ulkopuolisena aikana alueella varastoidaan vain työkonien käyttöön tarkoitettuja öljy- ja polttoainesäiliöitä niille varatulla alueella. Mikäli katsotaan tarpeelliseksi, tarvittaessa alueelle perustetaan säilytystä varten HPDE-suojakalvosta kaukalo, jonka tilavuus on vähintään yhtä suuri kuin siihen sijoitettavien polttoainesäiliöiden tilavuus. Suoja-alue perustetaan ympäröivää maastoa ylemmäksi, jolloin mahdollisten sulamis- tai pintavalumavesien pääsy suojaa-alueelle estetään.

Liikennöinti alueelle tapahtuu alueen läpi kulkevaa olemassa olevaa Hukkiontietä pitkin. Jalostetut ainekset kuljetetaan ajoneuvoyhdistelmillä, kuorma-autoilla ja traktoreilla. Toiminnasta aiheutuu raskasta liikennettä aktiivisena aikana 5–20 käyntiä vuorokaudessa pääosin arkipäivinä klo 6.00–22.00 välisenä aikana sekä mahdollisesti viikonloppuisin vähäisessä määrin. Suunnitelma-alueen läpi kulkevat tiet pidetään nykyisen tasoisessa kunnossa, tosin linjaukset voivat muuttua hieman toiminnan aikana. Kulkuväylien pölyämistä ehkäistään tarvittaessa vesikastelun, säännöllisen tienhuollon ja kunnossapidon avulla sekä pitämällä ajonopeudet alhaisina.

Toiminnan merkittävimpiä melunlähteitä ovat murskaus, louhinta, rikotus ja räjäytys. Murskaustoiminta ottamisalueella on tilapäistä ja eikä toiminta ole yhtäjaksoista. Melupäästöjä vähennetään käyttämällä huollettuja, nykyaikaisia murskauskalustoja. Murskauksesta aiheutuvan melun leviämistä voidaan ehkäistä sijoittamalla murskauslaitos mahdollisimman lähelle otorintausta ja alas ottamisalueen pohjalle, maavallien ja varastokasojen sijoittamisella sekä niiden korkeutta kasvattamalla, laitteiston tekniikkaa säätämällä tai vaihtamalla ja säätämällä kiviaineksen putoamiskorkeus mahdollisimman pieneksi. Murskausasema on osittain koteloitu ja varustettu vesikastelujärjestelmällä. Räjäytysmelua ei voida merkittävästi vähentää, mutta räjähdys kestää ainoastaan 1–2 sekuntia. Räjäytystyön häiritsevyyttä voidaan vähentää tiedottamalla räjäytyksestä ennakoon, painottamalla räjäytykset tiettyihin ja mahdollisimman samoihin ajankohtiin päivistä sekä soittamalla varoitussummeria. Ottamisalueen ja lähimpien asuinkiinteistöjen välisessä maastossa kasvaa havupuuvaltainen puustoa, jolla on myös melua vaimentava vaikutus. Hakemuksessa esitettyjä meluntorjuntakeinoja käyttäen VnA 800/2010 mukaiset melutasot eivät ylity lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Tarvittaessa toiminnasta aiheutuvaa melua ja sen laajuutta on mahdollista todentaa melumittauksen avulla.

Toiminnasta aiheutuu tärinää louhinnasta ja räjäytyksistä. Räjäytyksestä aiheutuva värinä on lyhytaikaista ja vaimenee tehokkaasti etäisyyden kasvaessa. Tärinään voidaan vaikuttaa optimoimalla panostus ja vähentämällä kerralla räjäytettävän kalliomassan määrää. Toiminnassa käytettävistä koneista aiheutuvan värinän vaikutusalue jää ottamisalueen välittömään läheisyyteen. Tärinää voidaan tarvittaessa selvittää värinämittauksin.

Toiminnassa aiheutuvan pölyn määrään ja leviämiseen vaikuttavat useat tekijät, kuten murskauksessa valmistettavan tuotteen raekoko, raaka-aineen ominaisuudet, tuuliolosuhteet ja ilman suhteellinen kosteus. Suurin osa alueella syntyvistä pölyhiukkasista on halkaisijaltaan yli 10 µm ja laskeutuvat päästölähteen läheisyyteen. Suurin yksittäinen pölyn aiheuttaja on räjäytystyö, joka kuitenkin aiheuttaa vain hetkellisen pölyämisen. Pölyämistä voidaan vähentää kastelemalla käsiteltävä materiaali, koteloimalla laitokset, pitämällä putoamiskorkeudet mahdollisimman pieninä ja varustamalla poravaunut pölynkeräyslaitteistolla. Työskentely- ja kuljetusväylien sekä varastokasojen pölyämistä voidaan vähentää tarvittaessa kastelemalla. Vesi (kulutus arviolta 0–100 m³/vuosi) otetaan alueen ulkopuolelta maastosta (vesistöistä) ja tuodaan alueelle erillisessä säiliössä. Vastaavanlaisissa kohteissa pölyleijuman suojaetäisyys pöylähteestä lähimpään häiriintyvään kohteeseen on ollut 300 m. Pölyhaitan arvioidaan kohdistuvan hankealueelle eikä toiminta vaaranna lähialueen asutuksen ilmanlaatua tai aiheuta haittaa naapuritilojen muulle käytölle, kun otetaan huomioon esitetyt pölyntorjuntakeinot ja suojaetäisyydet.

Alueella käytettävien koneiden (murskain, porauskalusto, kaivinkoneet, pyöräkuormaajat, traktorit) polttomoottoreista syntyy päästöjä ilmaan. Toiminta-alueella käytetään mahdollisimman tehokkaita ja kehittyneitä, teknisesti ja taloudellisesti käyttökelpoisia koneita ja laitteita, jotka täyttävät päästönormit. Koneet ja laitteet on valmistettu tai peruskorjattu aivan viime vuosina eikä saatavilla ole merkittävästi parempia laitteita. Koneet huolletaan säännöllisesti, mikä pienentää polttoaineen kulutusta ja sitä kautta päästöjä. Korjausten ja huoltojen yhteydessä uusitaan aseman varustelutasoa sitä mukaa kun tekniikka kehittyy.

Toiminnassa muodostuu lähinnä sekajätettä pääasiassa murskauslaitoksen toiminnan aikana. Alueella syntyvä vähäinen määrä vaarallista jätettä on rinnastettavissa kotitaloudessa tavanomaisesti syntyvään vaaralliseen jätteeseen (paristoja, polttimoja jne.) Vaaralliset jätteet säilytetään niille varatussa tiiviissä säiliössä ja toimitetaan jätelain mukaisesti keräyspisteisiin. Mahdollisten konerikkojen huoltotöiden yhteydessä syntyvät vaaralliset jätteet (esim. öljynsuodattimet, öljyt yms.) varastoidaan tukitoiminta-alueella tiiviissä huoltokontissa siten, ettei ympäristö vaarannu. Kaikki jätteet lajitellaan ja kerätään niitä varten varattuun keräysastiaan. Hyötykäyttöön soveltuvat jättejakeet kierrätetään.

Alueelle ei tule vesi- tai viemäri liittymää. Alueella voi olla murskaustoiminnan aikana siirrettävä kuivakäymälä työntekijöitä varten. Kuivakäymälänesteet imeytetään turpeeseen ja kuljetetaan alueen ulkopuolelle kompostoitavaksi. Alueella ei synny jäte- tai prosessivesiä eikä alueella suoriteta koneiden tai laitteiden pesuja.

Ottamistoiminnassa syntyy kaivannaisjätteitä pintamaista, kannoista ja hakkuutähteistä yhteensä 10 000 m³. Pintamaat, hyötykäyttöön kelpaamattomat maa-ainekset, mahdolliset suuret kivet ja hakkuutähteet sijoitetaan toiminnan ajaksi alueen reunoille, jossa ne toimivat osaltaan melu-, pöly- ja näkösuojana sekä estävät ulkopuolisten tahatonta joutumista alueelle. Kaivannaisjätteet käytetään alueen maisemointiin.

Varsinainen ottamisalue sijoittuu suurelta osin vettä läpäisevään soravaltaiseen muodostumaan, josta hulevedet eivät valu pintaa pitkin alueen ulkopuolelle, vaan imeytyvät alueelle. Louhinta-alueen hulevedet on tarkoitus johtaa maanpinnankallistusten ja ojapainanteiden avulla ottamisalueen länsiosan sora muodostumaan, jossa ne suotautuvat ja imeytyvät maaperään. Suotuminen poistaa louhinta-alueella johdettujen vesien kiintoainetta ja ravinteita, jonka vuoksi toiminnan ei arvioida aiheuttavan merkittävää kiintoainekuormitusta alapuolisiin pintavesiin. Tarvittaessa ottamisalueen reunaan maastollisesti alimpaan kohtaan rakennetaan maapohjainen laskeutusallas.

Ottamisen edetessä alueelle muodostuu kalliorintaukset 7:1 kaltevuuteen. Yli 3 m korkeiden jyrkänteiden yläreunaan rakennetaan pysyvä ja riittävän korkea suoja-aita, jotta ihmisten tai eläinten tahaton joutuminen alueelle estyy. Soran kaivualueen maa-ainesluiskat muotoillaan kaltevuuteen ~1:2,5. Ottamistoiminnan päätyttyä alue siistitään, kaikki laitteet viedään alueelta pois ja alue palautetaan metsätalouskäyttöön jälkihoitotoimenpiteillä. Maisemointia toteutetaan ottamistoiminnan etenemisen mukaan, kun lopullinen pohjataso saavutetaan ja toiminnasta vapautuva tila antaa siihen mahdollisuuksia. Jälkihoidon avulla pyritään ottamisalue liittämään mahdollisimman luontevasti ympäristöönsä, maastonmuotoilussa pyritään luonnollisuuteen. Toiminnan aikana tiivistyneet maakerrokset kuten ajoreitit ja varastointialueiden pinnat rikotaan ja muokataan tarvittaessa ilmavaksi paremman kasvualustan saamiseksi. Alueen maisemointityöt toteutetaan niin, että pintavesistä ei muodostu kohteeseen lammikoita. Alueen annetaan metsittyä luontaisesti tai metsitys toteutetaan keinollisesti kylvämällä tai istuttamalla männyntaimia.

Laitoksen toimintaa seurataan päivittäin mm. tuotantoajan ja -määrän, huoltojen, keskeytysten ja poikkeavien tilanteiden osalta. Toiminnasta aiheutuvaa melua ja pölyä arvioidaan tuotannon aikana jatkuvasti aistinvaraisesti useamman henkilön toimesta. Kuormakirjoista ilmenevät päiväkohtaiset valmistetut massamäärät ja tuotantolajikkeet.

Louhintatyössä käytetty räjäytysaine, määrä ja räjäytyksien ajankohdat kirjataan päiväkirjaan. Työmaalla pidetään tarkastus joka työjakson alussa, jossa kartoitetaan riskitekijät työturvallisuuden ja ympäristövahinkojen varalta. Toiminnan aikana havaituista poikkeus-/häiriötilanteista raportoidaan työmaanjohtolle ja tarvittaessa eteenpäin.

Pohjaveden pinnan korkeuden tarkkailua ehdotetaan suoritettavaksi asennetusta pohjavesiputkesta sekä mahdollisista uusista putkista ottamistoiminnan aikana kahdesti vuodessa. Havainnoista saadut tulokset toimitetaan vuosittain kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Louhinnan aikana tarkkaillaan mahdollisia kalliovesivuotoja (ruhjeet) louhinta-alueella. Pintavesien laatua tarkkaillaan aistinvaraisesti säännöllisesti koko toiminnan ajan louhinta-alueen ja varastointikentän pintaveden täyttämistä painanteista sekä lähialueen ojista.

Toiminnanharjoittaja huolehtii alueen siisteydestä, eikä alueella säilytetä romua tai muuta asiaankuulumatonta tavaraa. Asiattomien pääsy alueelle kielletään. Varsinaiselle ottamisalueelle johtavat kulkuväylät voidaan sulkea tarvittaessa lukittavalla puomilla tai vastaavalla esteellä, kun alueella ei ole maa-aineksen ottamiseen liittyvää toimintaa. Tulotien varteen asetetaan kyltti, jossa kerrotaan varoitus alueella liikkumisesta sekä mahdollisesti toiminnan harjoittajan nimi, yhteystiedot ja alueen nimi. Alueella noudatetaan työturvallisuuslain mukaisia työskentelytapoja. Alueella työskentelevät henkilöt ovat ammattitaitoisia ja perehdytetty toimimaan ympäristövahinkojen varalta.

Työkoneiden tankkaus ja yöaikainen pysäköinti tapahtuu pääsääntöisesti tukitoiminta-alueella. Tankkaus suoritetaan ylitäytöt ja letkujen irtoamiset kesken tankkauksen estävillä järjestelmillä sekä tankkausmattoa käyttäen. Pohjaveden pilaantumisen riski minimoidaan tarkkailemalla työkoneiden polttoainesäiliön ja tankkauspaikan kuntoa aistinvaraisesti päivittäin. Mahdolliseen polttoaine- tai öljyvahinkoon on varauduttu turpeella ja öljynimeytysmatoilla murskausasemalla sekä tukitoiminta-alueella. Tukitoiminta-alueella on iso tiivis pressu, jota voidaan käyttää mahdollisen saastuneen maa-aineksen väliaikaisena varastointialustana. Murskausasemalla sekä muissa koneissa on tarkistettut alkusammutuskalustot. Alueella ei suoriteta öljynvaihtoja tai koneiden tai laitteiden isompia huoltoja (määräaikaishuoltoja), mutta toiminnan aikana vikaantunut kalusto pyritään korjaamaan paikan päällä. Korjauksen aikana noudatetaan erityistä varovaisuutta, niin ettei korjaustoimenpiteestä aiheudu maaperän pilaantumisen riskiä.

Mikäli havaitaan merkittävää haittaa ympäristölle, ryhdytään korjaaviin toimenpiteisiin päästöjen vähentämiseksi tai estämiseksi mahdollisimman pian. Aseman käyttöhenkilökunta pysäyttää toiminnan häiriötilanteessa. Mahdollisen ympäristövahingon sattuessa aloitetaan torjuntatoimet välittömästi ja ympäristövahingoista ilmoitetaan aina viipymättä

pelastuslaitokselle ja ympäristöviranomaiselle. Mikäli toiminnasta aiheutuvasta melusta tai pölystä tulisi valituksia, selvitetäisiin melun/pölyn lähde ja valituksiin reagoitaisiin tarpeen mukaan.

ASIAN KÄSITTELY:

Kuuleminen:

Hakemuksesta kuulutettiin 8.5.-13.6.2025 Rantasalmen kunnan virallisella ilmoitustaululla kunnan verkkosivuilla. Kuulutus lähetettiin kirjallisesti tiedoksi naapurikiinteistöille. Hakemuksesta uutisoitiin lisäksi paikallislehdessä. Kuulutusaikana jätettiin yksi (1) hakemusta koskeva muistutus ja toinen määräajan jälkeen.

Kuulutusaikana jätetyssä muistutuksessa esitetään, että maa-aineksen otto ja käsittely tulee rajata tapahtumaan klo 7–16 välillä eikä toimintaa tulisi sallia aloitettavaksi ennen lainvoimaa.

Kuulutusajan jälkeen jätetyssä muistutuksessa on tuotu esille toiminnan aiheuttamia vaaratilanteita ja meluhaittaa sekä sen vaikutuksia luonnontilaisille alueille ja hiljaisuuteen, kiinteistöjen arvolle sekä käyttömahdollisuuksille, terveydellistä haittaa ja taloudellisia menetyksiä luontopalveluihin perustuvaan liiketoimintaan ja harrastusmahdollisuuksiin. Muistutuksessa vaaditaan, että kattavat luontokartoitukset tehdään ennen lupapäätöstä.

Lausunnot:

Hakemuksesta pyydettiin lausunto Etelä-Savon ELY-keskukselta ja alueelliselta terveydensuojeluviranomaiselta.

Terveydensuojeluviranomainen totesi lausunnossaan 11.6.2025 seuraavaa: *Terveydensuojeluviranomainen puoltaa ympäristölupaa ja lupaa maa-ainesten ottamiseen seuraavin ehdoin:*

Toiminta tulee järjestää hakemuksen mukaisesti ja siten, että harjoitettava toiminta ei aiheuta terveydensuojelulaissa ja -asetuksessa tarkoitettua terveyshaittaa.

Toiminta ei saa aiheuttaa riskiä pohjaveden laadulle missään olosuhteissa eikä toiminnasta saa aiheutua vaikutuksia lähimpiin virtavesi- ja pintavesikohteisiin/vesistöihin.

Toiminnasta (myös toiminnan liikennöinti) ei saa aiheutua terveyshaittaa pölypäästöjen osalta toiminta-alueen läheisyydessä oleville kiinteistöille. Tarvittaessa pölynsidonta tulee toteuttaa kastelemalla puhtaalla vedellä.

Toiminnasta aiheutuva melu/tärinä ei saa ylittää sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen 545/2015 (asunnon ja muun oleskelutilan

terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista) mukaisia melutason ohjearvoja lähimmissä häiriintyvissä asuinkiinteistöissä eikä ulkomelu saa ylittää valtioneuvoston päätöksen (993/92) melun ohjearvoja.

Mikäli lähimmistä häiriintyvistä kohteista on jätetty muistutuksia tai toiminnan aikana tulee meluun ja tärinään liittyviä valituksia, tulee meluselvitys tehdä tallentavaa melumittausta käyttäen, jolloin todellinen toiminnan melutaso voidaan luotettavasti todeta.

Kemikaalien ja jätteiden käsittelyssä ja varastoinnissa on noudatettava huolellisuutta ja varovaisuutta terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. Erityisesti on huolehdittava siitä, ettei kemikaaleja pääse valumaan vesistöön ja maaperään ja sitä kautta pohjavesiin missään olosuhteissa.

Mikäli luvan myöntäjä edellyttää toiminnalle erityisiä tarkkailuvelvoitteita, tulee tarkkailunäytteiden tulokset toimittaa myös terveydensuojeluviranomaiselle.

Etelä-Savon ELY-keskus totesi lausunnossaan 12.6.2025, että ELY:llä ei ole muutoin lausuttavaa hakemukseen, mutta uusille alueille ei ole yleensä myönnetty aloituslupaa muutoksenhausta huolimatta.

Luvan hakijan kuuleminen ennen päätöksen tekoa:

Hakijalle varattiin mahdollisuus vastineen antamiseen lausunnoissa ja muistutuksissa esitetyistä asioista. Hakijan vastineen 17.6.2025 mukaan määräajassa tulleeeseen muistutukseen liittyen Tornator Oyj esittää, että Rantasalmen kunta mahdollisessa lupapäätöksessään huomioisi Tornator Oyj:n esityksen maa-ainesten oton ja käsittelyn tapahtuvaksi klo 7.00–18.00 välisenä aikana. Muutoin Tornator Oyj pysyy alkuperäisessä lupahakemuksessa sen sisällön suhteen.

Tarkastuskäynnit: Ympäristöasiantuntija teki 12.6.2025 maastokäynnin kohteeseen.

TEKNISEN JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RATKAISU JA PERUSTELUT:

Päätös: Tekninen ja ympäristölautakunta päättää myöntää Tornator Oyj:lle:

- 1) Maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamistoiminnalle ja ympäristönsuojelulain 27 §:ssä tarkoitetun ympäristöluvan louhinta- ja murskaustoiminnalle kiinteistölle Rantala 681–430–2–33.
- 2) Toiminnan aloittamisluvan soran ottamisen osalta ennen lupapäätöksen lainvoimaiseksi tuloa **19 800 euron** vakuutta vastaan. Louhintaa ei sallita aloitettavaksi ennen päätöksen lainvoimaa.

Lupamääräykset:

Toiminta

1. Lupahakemuksen tarkoittamia toimintoja on harjoitettava (myös mahdollisten aliurakoitsijoiden osalta) 5.5.2025 vireille tulleen yhteislupahakemuksen, ottamissuunnitelman ja annetun vastineen mukaisesti, ellei lupamääräyksistä jäljempänä muuta johdu.

Toiminnassa tulee noudattaa valtioneuvoston asetusta kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (ns. MURAUUS-asetus 800/2010) sekä valtioneuvoston asetusta kaivannaisjätteistä (190/2013).

Jos ympäristönsuojelulain, maa-aineslain tai jätelain nojalla annetaan lupamääräyksiä ankarampia tai poikkeavia säännöksiä, on niitä tämän luvan estämättä noudatettava.

2. Lupapäätös on ehdollinen ja edellyttää riittävän kattavan luontoselvityksen teettämistä alueella asiantuntevalla ulkopuolisella taholla ennen pintakasvillisuuden poistamista. Mikäli kartoituksessa havaitaan alueella sellaisia luonnonarvoja, jotka estävät hakemuksen tarkoittaman toiminnan alueella, päätös kumoutuu.
3. Lupa koskee lupahakemuksessa esitettyä 5,1 ha suunnitelma-aluetta sekä enimmillään 60 000 m³ ktr ottamismäärää. Ottamisalueen laajuus ei saa ylittää ottamissuunnitelmassa esitettyä.
4. Ottamisalueella sallitaan murskattavaksi vain alueelta otettavaa kiviainesta.
5. Maa-ainesten ottamistoimintaa saadaan harjoittaa arkisin maanantaista perjantaihin klo 7.00–18.00 välisenä aikana, pois lukien räjäyttäminen ja rikotus, joita ei saada aloittaa ennen klo 8:aa.

6. Toiminta-ajoista voidaan erityisestä syystä poiketa määräajaksi ympäristölupaviranomaiselle tehtävällä hakemuksella, joka on jätettävä vähintään kahta (2) viikkoa ennen haettavaa poikkeuksellista toiminta-aikaa.
7. Ottamisalueen rajat on oltava merkittynä maastoon noin 20 m välein sijoitetuilla yläpäästään maalatuilla puupaaluilla. Rajauksen merkinnät on pidettävä paikallaan koko ottamistoiminnan ajan.
8. Alueen N2000 –järjestelmän mukainen korkotaso sekä alin ottamistaso tulee olla merkittynä näkyvästi maastoon riittävällä määrällä (vähintään kaksi) kiinteitä korkeuspisteitä paikkoihin, joissa ne säilyvät pysyvästi koko ottamistoiminnan ajan. Korkeuspisteiden sijainti on esitettävä kartalla. Ottamistason merkintää on muutettava, jos havainnot pohjaveden pinnan korkeudesta sitä edellyttävät.
9. Luiskan kaltevuuden ollessa ottamisen aikana jyrkempi kuin 1:3 ja ottamisrintauksen korkeus yli 3 m, on jyrkänteen ylälaita varustettava aidalla, joka estää tahattoman pääsyn rintauksen reunalle. Aitauksen ja jyrkänteen välinen reuna-alue on pidettävä raivattuna. Putoamisvaarasta on varoitettava kyltein, jotka sijoitetaan ympäröivään maastoon rintauksen päälle. Koko ottamisalue tulee merkitä maastoon lippusiimalla tai varoitusnauhalla sekä ottamisalueesta varoittavilla kylteillä.
10. Maa-ainestenotto on tehtävä ottamissuunnitelman mukaisesti siten, että alue luiskataan ja siistitään ottamisen edetessä lopullisen luiskan kaltevuuden ollessa 1:2,5 tai loivempi. Pohjan taso on kallistettava siten, että hulevedet pystytään johtamaan alueelta pois. Tarvittaessa alueelle on rakennettava hulevesien poisjohtamiseksi selkeytysallas sivu- ja niskaojineen. Mahdollinen hulevesijärjestelmän rakentaminen tulee hyväksyttävä etukäteen lupaviranomaisella.
11. Ottamisalueen ympärille tulee jättää suojapuustoa. Ottaminen tulee toteuttaa siten, ettei tiiviitä reuna-alueiden maakerroksia rikota ja siten, että pintavesivalunnan mukana ottamisalueelta ei kulkeudu ympäristöön epäpuhtauksia ja että ottaminen ei vaikuta valuma-alueella olevien vesistöjen pinnan korkeuteen.
12. Ottamisalueelle johtavalla kulkuväylällä on oltava toiminta-ajan ulkopuolella tekninen este, kuten lukittuna pidettävä portti / puomi, alueen luvattoman käytön ja sitä kautta roskaantumisen estämiseksi. Portilla on oltava kyltti, josta käy ilmi toiminnanharjoittajan yhteyshenkilön yhteystiedot. Alueen läpi kulkevan tien varteen alueen molemmin puolin on pystytettävä varoitusmerkit ja liikenne

keskeytettävä tarvittaessa, jos turvallisuusnäkökulmat sitä edellyttävät.

13. Toiminta-alueen yleisestä siisteydestä on huolehdittava. Toiminta, mukaan lukien alueella tapahtuva liikennöinti, tulee järjestää niin, ettei siitä aiheudu roskaantumista, epäsiisteyttä, maiseman rumentumista taikka ympäristön, pinta- ja pohjavesien tai maaperän pilaantumista tai pilaantumisvaaraa taikka haittaa tai vaaraa turvallisuudelle tai terveydelle.
14. Toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä toimialansa parhaasta käytettävissä olevasta tekniikasta (BAT) sekä varauduttava tällaisten tekniikoiden käyttöönottoon koko toiminnan osalta.

Luvan haltijan on osoitettava toiminnalle vastuuhenkilö, jolla on riittävä asiantuntemus toiminnan asianmukaiseksi järjestämiseksi. Vastuuhenkilön nimi ja yhteystiedot puhelinnumeroineen ja sähköpostiosoitteineen tulee toimittaa tiedoksi ympäristölupaviranomaiselle vuosittain helmikuun loppuun mennessä. Vastuuhenkilön on huolehdittava, että toiminta on ympäristöluvan lupamääräysten mukaista.

Melu ja tärinä

15. Toiminnasta aiheutuva melu ei saa sen vaikutusalueella lähimpien häiriintyvien kohteiden piha-alueella ylittää A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 7.00–22.00) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22.00–7.00) 50 dB. Jos melu on luonteeltaan iskumaista tai kapeakaistaista, mittaus- ja laskentatulokseen on lisättävä 5 dB ennen sen vertaamista ohjearvoon.
16. Melun etenemistä tulee ehkäistä toiminnassa tarvittavan kaluston ja materiaalikasojen sijoittelulla. Murskauksen meluhaitat tulee minimoida käyttäen tarvittaessa kumisuoja ja rännejä, kattamalla kuljettimet, käyttämällä kumisia seulaverkkoja tai muilla yhtä tehokkailla parasta käyttökelpoista tekniikkaa edustavilla laiteteknisillä ratkaisilla.
17. Melua tulee tarkkailla toiminnan aikana vähintään aistinvaraisesti. Toiminnanharjoittajan on lupaviranomaisen edellyttäessä varauduttava kustannuksellaan suorittamaan melumittauksia tallentavia melumittareita käyttäen asutuilla kiinteistöillä. Mittaustulokset tulee toimittaa välittömästi niiden valmistuttua lupaviranomaiselle. Mittausten niin osoittaessa, on ryhdyttävä riittäviin toimenpiteisiin haittojen vähentämiseksi.

Päästöt ilmaan

18. Toiminnan aiheuttama pölyhaitta ei saa ylittää lähimmillä asumiseen tai virkistyskäyttöön käytettävällä alueella hengitettävien hiukkasten (PM10) osalta Valtioneuvoston asetuksessa 79/2017 ilmanlaadusta annettuja raja-arvoja.
19. Pölyämistä tulee tarkkailla toiminnan aikana. Mikäli on aihetta epäillä raja-arvojen ylittyvän, tulee toiminnasta aiheutuvat hiukkaspäästöt mitata. Mittaustulokset tulee toimittaa ympäristölupaviranomaiselle.
20. Pölyhaittoja tulee ehkäistä vedellä kastelemalla tai koteloidamalla laitteistot tai muulla vastaavalla menetelmällä. Murskain tulee sijoittaa ottamisalueen matalimmalle tasolle hyödyntäen olemassa olevia rintauksia ja varastokasoja suojina. Pudotuskorkeus murskaimelta varastokasaan tulee pitää mahdollisimman pienenä. Murskauslaitteiston kuljettimien päähän tulee kiinnittää pölyämistä estävät suojat tai käyttää muuta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.
21. Toiminnan aiheuttaman pölyhaitan vähentämiseksi luvan haltijan tulee tarvittaessa kastella vedellä kuljetusreittinä käytettäviä teitä. Pölyn estoon ei saa käyttää suolaa tai muita kemikaaleja.
22. Toiminnassa käytettävän kevyen polttoöljyn rikkipitoisuus saa olla enintään 0,10 paino-% ja raskaan polttoöljyn osalta enintään 1,00 paino-%.

Maaperän, vesistön ja pohjaveden suojelu

23. Alin sallittu ottamistaso on +106,5 m (N2000) kuitenkin siten, että ylimmän havaitun luonnollisen pohjaveden pinnan yläpuolelle on jätettävä ottamisalueen joka kohdassa vähintään yhden (1) metrin paksuinen suojakerros.
24. Toiminnassa käytettävä kuljetus-, kuormaus- ja konekalusto on pidettävä asianmukaisessa kunnossa. Koneiden ja laitteiden säilytyspaikat on suojattava asianmukaisesti. Vuotavia koneita ei saa käyttää ottamisalueella.
25. Kuormaus- ja kuljetuskaluston huolto- ja korjaustoiminta on kielletty lupahakemuksen tarkoittamalla alueella lukuun ottamatta erillisellä asianmukaisesti suojatulla huoltoalueella tehtäviä välttämättömiä korjaustoimia ja vähäistä osien vaihtoon rinnastettavaa toimintaa, tällöinkin erityistä huolellisuutta noudattaen.
26. Vahingon seurauksena vuotanut kemikaali taikka poltto- tai voiteluaine sekä sillä likaantunut maa-aines sekä käytetty

imeytysmateriaali on poistettava välittömästi ja toimitettava asianmukaiseen vaarallisten jätteen käsittelyyn ko. toimintaa koskevan ympäristöluvan omaavalle vastaanotto paikalle.

27. Muiden jätteiden kuin ottamisalueella syntyvien ylijäämämuiden ja pintamuiden käsittely ei ole sallittua ottamisalueeksi määritellyllä alueella.

Toiminnassa käytettävät kemikaalit

28. Ympäristölle vaarallisten nestemäisten kemikaalien varastoinnissa ja käsittelyssä on noudatettava ympäristönsuojelu- ja kemikaalilainsäädännön ohjeita ja määräyksiä huolehtimalla, ettei niitä pääse vahinkotilanteessakaan valumaan maaperään ja edelleen pinta- tai pohjaveteen. Haitallisten kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden tulee olla nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja. Kemikaalit tulee säilyttää lukittavissa varastotiloissa.
29. Poltto- ja voiteluaineita sekä muita kemikaaleja ei saa varastoida alueella enempää kuin kullakin murskausjaksolla tarvitaan.
30. Alueella ei saa tankata kuljetuskalustoa eikä säilyttää polttoaineita muualla kuin koneiden tankeissa, kaksoisvaippasäiliöissä tai kiinteästi valuma-altaallisissa säiliöissä. Säiliöissä tulee olla ylitäytönestimet ja tankkauslaitteistot varustaa lukittavilla sulkuventtiileillä sekä lapon estolla. Vahinkotilanteiden varalle tulee alueella olla riittävästi imeytysmateriaalia varattuna.
31. Pelastusviranomaiselle on tarvittaessa tehtävä ilmoitus kemikaalien vähäisestä teollisesta käsittelystä ja varastoinnista alueella.

Jätehuolto

32. Toiminnan jätehuolto on järjestettävä jätelainsäädännön ja alueellisen jätelautakunnan yleisten jätehuoltomääräysten mukaisesti. Jätettä ei saa hylätä eikä käsitellä hallitsemattomasti. Alueella ei saa säilyttää eikä varastoida ylimääräistä kalustoa, romuja tai jätettä. Mikäli ympäristö roskaantuu toiminnan vuoksi, se on siivottava välittömästi.

Toiminnasta muodostuvat jätteet on lajiteltava ja säilytettävä toisistaan erillään. Erityyppisille jättemateriaaleille on varattava alueelle omat selkeästi osoitetut paikkansa ja keräysastiansa, joihin on merkitty astian sisältö ja mahdolliset varoitusmerkit. Materiaaleja ei pidä sekoittaa tarpeettomasti keskenään. Jätteet tulee toimittaa säännöllisesti jatkokäsittelyyn asianmukaiselle vastaanottajalle.

33. Hyötykäyttöön soveltuvat jätteet on toimitettava lajiteltuna hyödynnettäväksi asianmukaiseen käsittelyyn. Elintarvikeperäiset

biojätteet on eroteltava muista jätteistä ja kompostoitava kiinteistöllä tai toimitettava erilliskeräyksen kautta asianmukaiseen käsittelyyn.

34. Vaaralliset jätteet on varastoitava asianmukaisesti merkityissä tiiviisti suljetuissa astioissa ja säilytettävä katetussa ja lukitussa tilassa siten, että ne eivät poikkeuksellisessa tilanteessakaan pääse leviämään ympäristöön. Vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa keskenään tai muihin jätteisiin.
35. Nestemäiset vaaralliset jätteet on varastoitava varoaltain varustetuissa tiiviissä kannellisissa astioissa tai tiiviillä reunuksellisella tai reunakorokkein varustetulla alustalla siten, että mahdollisissa vuototapauksissa ne saadaan kerätyksi talteen. Suoja-altaan tilavuuden on oltava vähintään samansuuruinen kuin suurimman säiliön tilavuus.
36. Vaarallisten jätteiden siirroista on laadittava erillinen siirtoasiakirja, joka on mukana jätteiden kuljetuksen aikana ja luovutetaan jätteiden vastaanottajalle. Siirtoasiakirja tai sen jäljennös on säilytettävä viiden (5) vuoden ajan.
37. Vaaralliset jätteet tulee toimittaa säännöllisesti, kuitenkin viimeistään kunkin louhinta- tai murskausjakson päätteeksi asianmukaiselle vastaanottajalle.

Tarkastukset ja katselmukset

38. Luvan haltijan tulee ennen tämän luvan mukaisen toiminnan aloittamista pyytää järjestettäväksi aloituskokous.
39. Luvan haltijan tulee pyytää valvontaviranomaisen lopputarkastus luvan voimassaoloaikana toiminnan päätyttyä, sen jälkeen, kun alue on maisemoitu lupamääräysten mukaisesti.
40. Ottamissuunnitelman ja lupamääräysten noudattamisen sekä maisemoinnin edistymisen seuraamiseksi tulee paikan päällä järjestää tarvittaessa myös muita katselmuksia.

Tarkkailu ja raportointi

41. Luvan haltijan tulee vuosittain tammikuun 31. päivään mennessä ilmoittaa edellisvuonna otetun maa-aineksen määrä ja laatu valtakunnalliseen NOTTO-rekisteriin rekisterinpitäjän erikseen antamien ohjeiden mukaisesti. Ilmoitus tehdään myös silloin, kun maa-ainesten ottaminen on päättynyt tai keskeytynyt.

42. Luvan haltijan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle.
43. Murskausjakson aloittamisesta on ilmoitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle vähintään yksi (1) viikko etukäteen ympäristöluvan lupamääräysten valvonnan mahdollistamiseksi.
44. Luvan haltijan on pidettävä kirjaa toiminnasta. Kirjanpito on pyydettäessä esitettävä ympäristöluvan valvontaviranomaiselle. Yhteenveto edellisen vuoden toimintaa koskevasta kirjanpidosta on toimitettava vuosittain helmikuun loppuun mennessä Rantasalmen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sähköisen asiointijärjestelmän (YLVA) kautta. Yhteenvedossa on esitettävä seuraavat tiedot:
- murskauslaitoksen tuotantotiedot ja käyntiajat
 - käytettyjen polttoaineiden laatu- ja kulutustiedot (t/a)
 - toiminnassa muodostuneet jätteet ja vaaralliset jätteet, niiden alkuperä, laatu, määrä ja varastointi sekä keräykseen / käsittelyyn toimittaminen
 - tehdyt murskauslaitoksen ym. koneiden ja laitteiden huoltotoimenpiteet
 - häiriötilanteet ja onnettomuudet (syy, kesto aika, arvio päästöistä ilmaan, vesiin ja maaperään sekä niiden ympäristövaikutukset ja tehdyt torjuntatoimenpiteet)
 - tarkkailutulokset.
- Yhteenvedon perusteena olevat asiakirjat ja tallenteet on säilytettävä vähintään kuusi (6) vuotta.
45. Maa-ainesten ottamisen vaikutuksia ympäristöön tulee tarkkailla. Luvan haltijan tulee säännöllisesti ja vähintään kerran vuodessa tarkastaa seuraavat maa-ainesten ottamiseen liittyvät asiat ja tehdä niistä merkitä työmaapäiväkirjaan:
- ottamisalueen suojarakenteiden kunto ja sijainti
 - valvontaa varten tarvittavien rakenteiden ja merkintöjen kunto ja sijainti
 - pohjavesiputkien kunto
 - tukitoiminta-alueen kunto, siisteys ja maaperän puhtaus
 - maisemointi- ja jälkihoitotöiden toteuttamisvaihe.
- Luvan haltijan tulee korjata mahdolliset tarkastuksessa havaitut epäkohdat mahdollisimman pian ja tarvittaessa ilmoittaa niistä valvontaviranomaiselle. Työmaapäiväkirjaan tulee merkitä tehdyt korjaustoimenpiteet ja niiden ajankohta. Työmaapäiväkirjat on säilytettävä koko ottamisajalta ja esitettävä pyydettäessä ympäristölupa- ja valvontaviranomaisille.

46. Pohjaveden pinnan korkeutta on tarkkailtava vähintään kaksi kertaa vuodessa samaan aikaan vuodesta (touko-kesäkuu ja lokakuu) alueella sijaitsevista pohjavesiputkista (vähintään 2 kpl). Pohjaveden laatua on tarkkailtava valvontaviranomaisen sitä edellyttäessä.

Häiriö- ja poikkeustilanteet

47. Toiminta tulee järjestää siten, että häiriöt, onnettomuudet ja poikkeukselliset tilanteet pystytään suunnitelmallisesti estämään jo ennakolta. Toiminnanharjoittajalla tulee olla valmiina ohjeet onnettomuustilanteiden varalle ja laitoksella työskentelevien tulee olla tietoisia näistä ohjeista. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden, kuten erilaisten neste- ja polttoainevuotojen, varalle on alueella oltava riittävä määrä imeytysmateriaalia ja tulipalon varalta alkusammutuskalustoa aina saatavilla.
48. Oleellisesta toimintahäiriöstä tai poikkeuksellisesta tilanteesta, josta aiheutuu tai uhkaa aiheutua määrältään tai laadultaan tavanomaisesta poikkeavia päästöjä, on viivytyksettä ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin tällaisten päästöjen estämiseksi, päästöistä aiheutuvien vahinkojen torjumiseksi ja tapahtuman toistumisen estämiseksi. Tilanteista, joista aiheutuu tai uhkaa aiheutua ympäristön pilaantumista, kuten mahdollisista polttoaine- tai öljyvuodoista, on ilmoitettava välittömästi Etelä-Savon pelastuslaitokselle ja Rantasalmen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Maaperän pilaantumiseen johtaneista tilanteista tulee lisäksi ilmoittaa Etelä-Savon ELY-keskukselle.
49. Luvan haltija on korvausvastuussa mahdollisista toiminnan aiheuttamista vahingoista ja haitoista. Lupapäätöksen tarkoittamien toimintojen ulkopuolisille mahdollisesti aiheuttamista vahingoista sekä toimintaan kohdistuvista valituksista luvan haltijan on ilmoitettava välittömästi valvontaviranomaiselle.

Luvan siirtäminen

50. Jos lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. Luvan aikaisempi haltija vastaa kuitenkin kaikista lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes sen tilalle on hakemuksesta hyväksytty toinen. Lupaviranomainen voi määrätä, että luvan uuden haltijan on asetettava ennen aineiden ottamista maa-ainelain 12 §:ssä tarkoitettu vakuus luvan noudattamisesta.

Toiminnan muuttuminen

51. Luvan haltija on velvollinen esittämään lupaviranomaiselle uuden lupahakemuksen, mikäli toiminnassa tapahtuu olennainen muutos.

Luvan haltijan on ilmoitettava lupaviranomaiselle, mikäli toiminnanharjoittaja tai alueen omistus- tai hallintasuhde taikka maankäyttö muuttuu tai ilmenee, että toiminnasta aiheutuu maaperän pilaantumista taikka muuta ympäristö- tai terveyshaittaa.

52. Luvan haltijan on esitettävä uudelle toiminnanharjoittajalle tai uudelle kiinteistönomistajalle taikka haltijalle käytettävissä olevat tiedot alueella harjoitetusta toiminnasta sekä jätteistä ja aineista, jotka saattavat aiheuttaa maaperän, pohjaveden tai vesistön pilaantumista tai sen vaaraa.

Toiminnan lopettaminen

53. Mikäli hakemuksen mukainen toiminta päättyy kiinteistöllä sen ollessa luvan haltijan hallinnassa, on luvan haltijan ilmoitettava siitä lupaviranomaiselle vähintään kuusi (6) kuukautta etukäteen ja poistettava kiinteistöltä toiminnan vaatimat rakenteet ja laitteet.

Toiminnan jälkihoitotoimenpiteenä alue on siistittävä ja maisemoitava luvan voimassaolon päättymiseen mennessä.

Ottamistoiminnan loputtua alueella pidettävässä loppukatselmuksessa todetaan alueen jälkihoidon riittävyys.

Vakuus:

Luvan saajan on toimitettava lupaviranomaiselle maa-aineslain 12 §:n mukainen **19 800 euron** toiminnan aikainen vakuus lupamääräysten noudattamiseksi ennen tämän luvan mukaista maa-ainesten ottamisen aloittamista ja viimeistään kaksi (2) kuukautta tämän lupapäätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Vakuuden antajan on oltava luotto-, vakuutus- tai muu ammattimainen rahoituslaitos, jolla on kotipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa. Vakuuden tulee olla voimassa **31.8.2036** saakka.

Maa-aineslain 21 §:n mukainen toiminnan aloitusta ennen lainvoimaa koskeva vakuus **19 800 euroa** voidaan muuttaa hakijan pyynnöstä maa-aineslain 12 §:n mukaiseksi toiminnan aikaiseksi vakuudeksi lupapäätöksen saatua lainvoiman.

Valvontaviranomainen palauttaa vakuuden hakijalle, kun ottamisalue on lopputarkastuksessa katsottu hyväksyttävästi jälkihoidetuksi. Mikäli jälkihoitoa ei hyväksytä ja luvan haltija ei määräyksestä huolimatta hoida jälkihoitovelvoitetta, valvontaviranomainen voi teettää tarpeelliseksi katsomansa työt käyttämällä hakijan asettamaa vakuutta. Valvontaviranomainen voi erityisestä syystä määrätä lisävakuuden asettamisesta, mikäli vakuuden ei voida katsoa olevan riittävä lupamääräyksessä 53 tarkoitettujen toimenpiteiden suorittamiseksi.

Luvan voimassaolo Lupapäätös on voimassa **31.8.2035 saakka**. Kaikki luvassa määrätty toimenpiteet tulee suorittaa loppuun luvan voimassaoloaikana.

Lupamaksu Lautakunta perii Rantasalmen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen taksan perusteella lupamaksuna **3 930 euroa**, johon sisältyy ympäristöluvan lupamaksu 3 000 euroa, haettavaan ottamismäärään perustuva 600 euron maksu (0,01 euroa/m³) sekä lupahakemuksen käsittelymaksu 330 euroa. Lisäksi vakuuden käsittelystä peritään taksan mukainen maksu 210 euroa.
Lupa- ja vakuudenhyväksymismaksut ovat yhteensä **4 140 euroa**.

Valvontamaksu Luvan haltijalta peritään vuosittain valvontamaksua kulloinkin voimassa olevan taksan mukaisesti. Lisäksi valvontaviranomainen voi periä maksua luvan voimassaoloaikana tehdystä ottamissuunnitelman muutoksesta, vakuuden muuttamisesta, pakkokeinopäätöksestä tai haltijanvaihdoksesta.

Luvan myöntämisen edellytykset

Ympäristölupa tulee myöntää, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain, jätelain ja niiden nojalla annettujen asetusten sekä valtioneuvoston ja ministeriön päätösten vaatimukset. Luvan myöntämisen edellytyksenä ei ole, että toiminta olisi täysin haitatonta.

Ympäristöluvan myöntämiselle ympäristönsuojelulaissa tarkoitettu este tulee voida poistaa asettamalla lupamääräyksiä siten, että asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen ei aiheudu terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän, pohjaveden tai vesistön pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Lupa- ja lupapäättökäisun perusteena on, että toiminta on järjestävissä siten, ettei siitä aiheudu em. haitallisia vaikutuksia, kun toimitaan lupapäätöksen mukaisesti.

Maa-aineslupa tulee myöntää, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely aiheuta maa-aineslain 3 §:n mukaista kauniin maisemakuvan turomeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; taikka tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Lupapäätöksessä annetut määräykset huomioon ottaen toiminnasta ei ennalta arvioiden katsota aiheutuvan sellaisia ympäristövaikutuksia, joiden vuoksi maa-ainesten ottamisesta voitaisiin katsoa aiheutuvan maa-aineslain 3.4 §:n tarkoittamaa vaaraa tai haittaa asutukselle tai ympäristölle.

Luparatkaisun yleiset perustelut

Lupahakemuksen tarkoittamasta toiminnasta voi aiheutua melu- ja pölyhaittaa sekä riskiä alueen maaperälle. Lupamääräyksillä näitä haittoja pyritään vähentämään kohtuullisena pidettävälle tasolle.

Luparatkaisu perustuu muualla yleisesti käytössä oleviin vaatimuksiin vastaavanlaisessa toiminnassa. Lupamääräykset perustuvat lainsäädäntöön, viranomaisten lausuntoihin sekä asiantuntijatahojen antamiin ohjeisiin.

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltamisena voidaan pitää ympäristövaikutusten minimointiin tähtääviä toimia, kuten pölyn ja melun torjuntatoimenpiteitä, laitteiden kunnossapitoa ja ammattitaitoista henkilökuntaa.

Lähialueella on vastaavaa toimintaa harjoitettu jo aiemmin.

Toiminnan aloittamislupa ennen lainvoimaa myönnetään ainoastaan soranotolle, jonka osalta alue voidaan ennallistaa lupapäätöksen kumoutuessa. Vakuuden katsotaan olevan riittävä.

Lupamääräysten perustelut

Noudattamalla lupamääräyksiä voidaan vähentää maaperän ja pohjaveden pilaantumis- ja ympäristön roskaantumisriskiä sekä syntyvää melu-, pöly- ja värinähaittaa.

Alueen luontoarvoja monimuotoisuutta turvataan lupamääräyksellä 2.

Kokonaisottamismäärä ja ottamisalue ovat hakemuksen mukaiset. Lupamääräykset 1, 3, 7 ja 8 annetaan, jotta ottamisalueen rajoista ei ole epäselvyyttä eikä toiminta laajene naapurikiinteistöjen puolelle tai laajemmalle alueelle kuin ottamissuunnitelmassa on esitetty.

Lupamääräys 9 annetaan yleisen turvallisuuden vuoksi. Määräyksellä estetään alueella liikkuvilla aiheutuvaa vaaraa.

Luvattoman käytön ja sitä kautta roskaantumisen estämiseksi on annettu lupamääräykset 4 ja 12.

Toiminnasta aiheutuvia melu- ja värinähaittoja vähennetään lupamääräyksillä 5 ja 15–17.

Toiminnasta aiheutuvia päästöjä ilmaan vähennetään lupamääräyksillä 18–22.

Maaperän, vesistön ja pohjaveden pilaantumisvaaraa vähennetään lupamääräyksillä 10, 11, 13 ja 23–27.

Jätehuoltomääräyksissä ja ympäristönsuojelumääräyksissä annetaan määräykset mm. jätehuollosta ja kemikaalien sekä vaarallisten jätteiden säiliövarastoinnista. Lupamääräyksillä 28–37 ehkäistään roskaantumista sekä mahdollista pohjaveden ja maaperän pilaantumisen vaaraa.

Kaivannaisjätteen suunnitelmalliseen hallintaan on annettu lupamääräys 42.

Mahdollisesta pilaantumisesta aiheutuvien haittojen vähentämiseksi annetaan lupamääräykset 47–49.

Toiminnan asianmukaiseksi järjestämiseksi ja parhaan käyttökelpoisen tekniikan toiminnassa käyttämisen varmistamiseksi on annettu lupamääräys 14.

Viranomaisvalvonnan mahdollistamiseksi ja valvontaan liittyvien järjestelyjen ja maa-ainesten ottajan velvollisuuksien selventämiseksi annetaan lupamääräykset 6 ja 38–46.

Toiminnan mahdollisen muuttumisen johdosta annetaan lupamääräykset 50–52 sekä toiminnan mahdollisen päättymisen johdosta annetaan lupamääräykset 53.

Terveystensuojeluviranomaisen lausunto on otettu huomioon soveltuvin osin lupamääräyksissä.

Sovelletut oikeusohjeet:

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 2, 6–8, 14–17, 19, 20, 22, 27–29 (liite 1 taulukko 2), 34, 42–44, 48, 49, 52–53, 54, 58, 62, 66, 83–86, 89, 94, 113, 123, 134, 139, 140–142, 161, 167–170, 172, 174, 191, 205, 209 ja 217 §:t

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 2 § 1 momentin kohtien 6 a ja b, 12 b ja 3, 4, 11–15, 18 §:t

Maa-aineslaki (555/1981) 1, 1a, 3–7, 10–16, 19–21, 23, 23 a, 23 b §:t

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1–4, 6–9 §:t

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) 1–4, 6–8, 12, 13, 16 §:t

Jätelaki (646/2011) 5, 6, 8, 12, 13, 15–17, 20, 28–31, 72–74, 91 ja 118–121 §:t

Jäteasetus (179/2012) 7–10, 14, 17 ja 20 §:t

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta, ns. MURAUS-asetus (800/2010)

Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien ja käsittelyn varastoinnin valvonnasta (685/2015) 33 §

Valtioneuvoston asetus raskaan ja kevyen polttoöljyn rikkipitoisuudesta (413/2014)

Jakelu:

Tornator Oyj
Rantasalmen kunta / laskutus
Terveysturvaviranomainen
Etelä-Savon ELY-keskus

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on pöytäkirjaotteen liitteenä.

Päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, ellei valitusviranomainen toisin määrää.

Allekirjoitus:

Viran puolesta

Heidi Käyhkö
ympäristöasiantuntija